

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2021 ROK

**Program Wspierania Rodziny
w Gminie Bolesławiec na lata 2019-2021**

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art.179 ust.1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111). Wójt zobowiązany jest do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Określenie zadań własnych gminy

Katalog zadań zawarty w art. 176 w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie. Do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci
4. finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy o której mowa w art. 29 ust. 2 tj. (opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych), ponoszonych przez rodziny wspierające
5. współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywaniu ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny Program na terenie Gminy przyjęto do realizacji Uchwałą Nr IX/78/2019 Rady Gminy Bolesławiec z dnia 30 października 2019r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Bolesławiec na lata 2019-2021. Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania, w tym również:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzinom z dziećmi

- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom żyjących w trudnych warunkach
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu
- monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia

2. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym

1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny;
2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym;
3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia;
4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik.

3. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.

1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną;
2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami;
3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą;
4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny;
5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych

Asystent rodziny

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina realizuje obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny od 2015 roku. W chwili obecnej asystent rodziny jest zatrudniony w GOPS w Bolesławcu na umowę zlecenie. Asystent rodziny jest profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych. Asystent rodziny zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bolesławcu realizuje zadania:

- pomoc w **poprawie** sytuacji bytowej oraz w uzyskaniu samodzielności materialnej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych (zapisy do psychologa);
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;

- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Ponadto w ramach swoich obowiązków każdy asystent rodziny jest zobowiązany zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W przypadku podejmowania działań na rzecz rodziny, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej asystent zobowiązany jest do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej z uwagi na konieczność skoordynowania działań z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Zadania asystenta rodziny realizowane są zgodnie z przepisami ustawowymi i polegają przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych problemów, do których należą m.in.: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze oraz brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne, a których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego. Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny lub sąd właściwy ze względu na miejsce zamieszkania podopiecznego. Zobowiązanie sądowe odbywa się w drodze postanowienia Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o zobowiązaniu rodziny do współpracy z asystentem a asystenta do składania półrocznych sprawozdań. Wspieranie rodziny, w ramach asystenta rodziny jest procesem długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne i wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, niwelowania destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny. Działania asystenta rodziny w 2021 roku ukierunkowane były przede wszystkim na utrzymaniu dzieci w ich naturalnym środowisku. Asystent rodziny obejmował wsparciem łącznie 7 rodzin, to jest 22 osoby w rodzinie w tym 11 dzieci.

Dane dotyczące rodzin:

Liczba rodzin	7
Liczba rodzin, z którymi asystent współpracuje powyżej roku	6
Ilość spotkań z rodzinami (w środowisku rodzinnym)	w ciągu miesiąca od 5 do 7 razy w zależności od potrzeb

Rodziny pełne	1
Rodziny niepełne	6
Liczba rodzin z dziećmi umieszczonymi w zastępczej formie opieki	3
Ilość osób dorosłych wykazujących dysfunkcje rozwojowe, zaburzenia zachowania lub niepełnosprawność	1
Ilość dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	1
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	2
Liczba rodzin z którymi asystent zakończył pracę	2

Asystent realizując plan pomocy rodzinie współpracował przede wszystkim z przedstawicielami:

- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Wieluniu
- Placówek oświatowych (dyrektor, pedagog, wychowawca)
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (pracownik socjalny, policja, kurator)
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (koordynator pieczy zastępczej, pedagog, psycholog)
- Komendy Powiatowej Policji w Wieruszowie

Asystent rodziny pracuje z rodzinami wieloproblemowymi. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach. Model pracy z rodziną objętą asystą rodzinną zakłada współpracę pracownika socjalnego i asystenta rodziny na każdym etapie pracy z rodziną. Współpraca pracownika socjalnego z asystentem rodziny ma charakter ciągły począwszy od fazy planowania, konstruowania długoterminowych celów (w oparciu o narzędzie jakim jest plan pracy z rodziną i kontrakt socjalny), również poprzez pozostałe fazy: realizacji planu (radzenie sobie z napotkanymi przeszkodami, podejmowanie interwencji, dokonywanie koniecznych zmian w ustalaniu celów głównych i szczegółowych zawartych w kontraktach socjalnych i planach pracy współpraca z partnerami w obszarze wspierania rodziny), a także w fazie monitorowania rodziny. Pracownik socjalny w początkowym etapie współpracy służy asystentowi, zarówno posiadaną wiedzą teoretyczną, jak i swoim doświadczeniem w pracy z konkretną rodziną. Natomiast w etapach późniejszych współpraca polega na wymianie posiadanych informacji –często znacznie szerszych ze strony asystenta z uwagi na dużą częstotliwość kontaktów oraz zdobyte przez członków rodziny zaufanie. Asystent rodziny i pracownik socjalny uzupełniają się w podejmowanych działaniach i wymieniają nie tylko

wiedzą na temat danej rodziny ale również swoim doświadczeniem, a wszystko po to aby osiągnąć pozytywne wyniki w podejmowanych działaniach i tym samym jak najlepiej pomóc rodzinom słabszym społecznie. Na realizację „Programu asystent rodziny na rok 2021” przekazano kwotę 1.000,00 zł. z budżetu państwa jako dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystenta rodziny.

Wydatki w wysokości 18.160,00 zł zostały pokryte z budżetu gminy – wynagrodzenie dla asystenta rodziny.

W związku z art.191 ust 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust.1 pkt. 1 , w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej i latach następnych

Gmina Bolesławiec w 2021 roku w ramach środków własnych poniosła wydatek w kwocie 18.650,69 zł w związku z ponoszeniem odpłatności 3 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny

- Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny
- Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny.
- Podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
- Pomoc asystenta rodziny organizowaniu czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
- Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością. W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Z up. w. OJTA
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Bolesławcu
[Podpis]
mgr Karolina Słowińska

Opracowała: Karolina Słowińska
Bolesławiec, 30.03.2022r.